

Energy Focus

září 2017

Vážení klienti a obchodní partneři,

i v letošním roce je **dění v oblasti energetického práva a související regulace** plně novinek, které by neměly uniknout Vaší pozornosti. Změny probíhají nejenom v legislativě nebo rozhodovací praxi soudů a dalších relevantních orgánů, ale také například u samotného Energetického regulačního úřadu, jehož vedení od 1. 8. 2017 přebíral pětičlenný kolektivní orgán v čele s novým předsedou Vladimírem Outratou.

V našem aktuálním newsletteru, který jsme nazvali příznacně **Energy Focus**, přinášíme shrnutí významných

změn z judikatury i nám známých praktických problémů, jež se objevily v tomto roce. Zároveň jsme připojili i představení naší praxe v oblasti energetiky a životního prostředí, pokud byste se rozhodli využít našich poradenských zkušeností a komplexní nabídky právních služeb.

Příjemné a užitečné čtení Vám přeji

Jan Koval | Partner
Josef Hlavička | Partner

Rozhodnutí Komise o podpoře obnovitelných zdrojů energie znamená jistotu i nejistotu

Evropská komise na konci loňského roku vydala po dvouletém řízení „notifikační“ rozhodnutí týkající se podpory výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů energie uvedených do provozu v období od 1. 1. 2006 a 31. 12. 2012.¹

Na toto rozhodnutí čekali zejména provozovatelé fotovoltaických elektráren („FVE“). Energetický regulační úřad („ERÚ“) totiž podmiňoval vypsání provozní podpory mj. pro FVE schválením podpory ze strany Evropské komise. Pokud by Evropská komise tuto provozní podporu neschválila nebo by tak nestihla učinit včas, nemusel by ERÚ přijmout cenové rozhodnutí na rok 2017. Nastaly by tak dost možná podobné komplikace, jako v případě cenového rozhodnutí pro rok 2016, kdy vláda České republiky s ohledem na prevenci vzniku možných škod způsobených zastavením provozních podpor nařízením autorizovala vyplácení provozních podpor i přes chybějící rozhodnutí Evropské komise.

Skončila tak dlouhá doba nejistoty ohledně chybějícího „notifikačního“ rozhodnutí Komise, související i s překvapivě dlouhou dobou řízení.

Revizní mechanismus

Rozhodnutí Komise popisuje mj. závazek České republiky zakotvit do právního řádu revizní mechanismus s cílem zabránit překompensaci příjemců podpor. Revize poskytnutých podpor by měla proběhnout v období 10 let po uvedení daného podporovaného zařízení do provozu. Pokud by bylo zjištěno, že příjemci získávají nadměrnou podporu (překompensaci) na výrobu z obnovitelných zdrojů energie („OZE“), má být podpora danému příjemci do budoucna snížena, zkráceno podporované období nebo mají být již vyplacené podpory navráceny.

Přesná forma revizního mechanismu zatím není známa. Ministerstvo průmyslu a obchodu na jaře připravilo návrh mechanismu v šedesátistránkovém dokumentu „Závazky na zavedení mechanismu kontroly přiměřenosti podpory elektřiny z podporovaných zdrojů energie“. Připomínky k tomuto materiálu již byly podle našich informací podány, finální verze, ani konkrétní zákonný text ovšem zatím připraven není. U dotčených výrobců elektřiny z OZE tedy i po rozhodnutí Komise přetrvává určitá míra nejistoty.

¹ SA.40171 (2015/NN) – Czech Republic Promotion of electricity production from renewable energy sources, C(2016) 7827 final ze dne 28. 11. 2016.

Přelomové rozhodnutí ohledně rozhodného okamžiku pro vznik nároku na provozní podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie

Na konci loňského roku Městský soud v Praze přelomově rozhodl o žalobě společnosti SOLAR ČERNILOV s.r.o. proti rozhodnutí Ústředního inspektorátu Státní energetické inspekce („SEI“) jako žalovanému. Soud přisvědčil právnímu názoru SEI, že nárok na provozní podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie („OZE“) vzniká až okamžikem instalace měřicího zařízení – elektroměru ve výrobně elektřiny.²

Skutkový stav

K prvnímu paralelnímu připojení fotovoltaické elektrárny („FVE“) žalobce do distribuční soustavy došlo dne 1. 12. 2010.

Žalobce získal platnou a účinnou licenci na výrobu elektřiny dne 16. 12. 2010.

Žalobce instaloval elektroměr ve FVE dne 7. 2. 2011.

Žalobce uplatnil nárok na provozní podporu výroby elektřiny z OZE ve výši pro zdroje uvedené do provozu do 31. 12. 2010.

SEI provedla v březnu 2015 kontrolu žalobce. SEI uložila žalobci pokutu ve výši cca 11,5 milionu Kč, neboť podle názoru SEI žalobce neoprávněně uplatnil a získal nárok na provozní podporu výroby elektřiny z OZE pro zdroje uvedené do provozu do 31. prosince 2010. Podle SEI byla FVE uvedena do provozu až dne 7. 2. 2011 (rozdíl mezi výší provozní podpory pro zdroje uvedené do provozu do 31. 12. 2010 a po 1. 1. 2011 činil více než 45%).

Přelomová povaha rozsudku

Rozsudek stanovil nový rozhodný okamžik pro vznik nároku na provozní podporu výroby elektřiny z OZE. Rozhodným okamžikem není jen datum prvního paralelního připojení výroby elektřiny k distribuční soustavě, ani účinná licence na výrobu elektřiny, ale až datum instalace elektroměru.

Rozsudek a SEI tento závěr staví na argumentu, že dodávka elektřiny vyrobené z OZE musí být pro účely přiznání provozní podpory kvantifikovaná – tj. změřená elektroměrem.

Dopady rozsudku

Rozsudek může mít zásadní dopady na řadu FVE uvedených do provozu do 31. 12. 2010 (tj. FVE s platnou a účinnou licencí na výrobu elektřiny, u kterých proběhlo první paralelní připojení do distribuční soustavy), u nichž však došlo k instalaci elektroměru po 1. 1. 2011. Pro úplnost dodáváme, že koncem roku 2010 byl podle našich zkušeností akutní nedostatek elektroměrů, a u řady FVE došlo k jeho faktické instalaci až v roce 2011, přestože výrobce elektřiny z OZE uplatnil nárok na podporu výroby elektřiny z OZE pro zdroje uvedené do provozu do 31. 12. 2010.

Dosud byly tyto FVE považovány za uvedené do provozu do 31. 12. 2010, a měly tak mít nárok na podporu výroby elektřiny z OZE podle sazeb stanovených pro zdroje uvedené do provozu do 31. 12. 2010. V důsledku rozsudku by se však na tyto zdroje mohlo pohlížet jako na zdroje uvedené do provozu až po 1. 1. 2011. Rozdíl mezi sazbou provozní podpory pro rok 2010 (vyšší sazba) a rok 2011 (nižší sazba) je přitom cca 45%. Ekonomika provozu takové FVE by tedy mohla být podstatně dotčena. Rozsudek přichází více než 4 roky po uvedení FVE do provozu. Případný investor, který mezitím nabyl FVE od původního vlastníka, tak mnohdy nemusel zjistit, že k instalaci elektroměru došlo až v roce 2011.

Jak prokázat datum instalace elektroměru

Máme za to, že datum instalace elektroměru lze prokázat buď montážním listem či protokolem z instalace elektroměru, pokud je takový dokument k dispozici, resp. jej lze získat od provozovatele distribuční soustavy, měsíčním výkazem o výrobě elektřiny a fakturou za dodávku elektřiny.

² Rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 11 Af 57/2015 ze dne 30. 11. 2016.

Energy Focus

září 2017

Uvažovat lze ale také o např. svědecké výpovědi osob přítomných instalaci elektroměru na konkrétní FVE.

Další vývoj v kauze elektroměry

Žalobce podal proti rozhodnutí kasační stížnost a požádal o přiznání odkladného účinku. Nejvyšší správní soud nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek a o kasační stížnosti samotné dosud nerozhodl.³ Výsledek rozhodnutí je těžké předvídat. Rozsudek Městského soudu a závěry SEI totiž považujeme za dobře odůvodněné.

Naše doporučení pro akvizice FVE či jejich refinancování

V důsledku dotčeného rozhodnutí a nejméně do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti proti dotčenému rozhodnutí doporučujeme v případech akvizic či refinancování FVE též ověřit datum instalace elektroměru na FVE. Mělo by být ověřeno, že byl elektroměr nainstalován a dodávka elektřiny měřena nejpozději k 31. prosinci 2010, tj. přiznání tarifu roku 2010 (tj. výhodnějšího) provozní podpory výroby elektřiny z OZE je správné.

Dobíjecí stanice nově bez licence

Zákonodárce v souvislosti s transpozicí evropské směrnice o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva⁴ do českého právního řádu přistoupil mj. k novelizaci zákona o pohonných hmotách⁵ a energetického zákona⁶. Cílem novelizací je mj. podpora využití elektřiny jako alternativního paliva v dopravě a obecně elektromobility.

Právní stav před novelizací energetického zákona

Do 5. 6. 2017 bylo k podnikání v oblasti elektromobility – tj. k prodeji elektřiny veřejnosti jako alternativního paliva prostřednictvím tzv. veřejně dostupných dobíjecích stanic (např. v garážích nákupních center, restauračních zařízení u dálnic, veřejných parkovištích apod.) třeba licence Energetického

regulačního úřadu („ERÚ“) pro obchod s elektřinou.

Za účelem získání této energetické licence tak musel případný zájemce o podnikání v oblasti elektromobility (bez ohledu na množství dobíjecích stanic a objem prodané elektřiny) absolvovat správní řízení u ERÚ a splnit požadavky energetického zákona kladené na obchodníka s elektřinou (např. odborná způsobilost, finanční a technické předpoklady). Správní řízení u ERÚ navíc podléhalo poplatkové povinnosti ve výši 100 000 Kč. Prodej elektřiny jako alternativního paliva bez licence pro obchod s elektřinou mohl představovat správní delikt a za jeho porušení mohla hrozit ze strany ERÚ pokuta až do výše 15 000 000 Kč.

Právní stav po novelizaci energetického zákona

Dne 6. 6. 2017 nabyla účinnosti novelizace energetického zákona. Ta doplňuje do § 3 odst. 4 energetického zákona nové písm. c), v důsledku čehož se nově na prodej elektřiny z dobíjecích stanic ve smyslu zákona o pohonných hmotách nevyžaduje licence pro obchod s elektřinou ani žádná jiná energetická licence.

Tato novelizace tak významně liberalizuje podnikání v oblasti elektromobility, jelikož odstraňuje licenční požadavek na prodej elektřiny jako alternativního paliva prostřednictvím dobíjecích stanic.

³ Řízení je vedeno u Nejvyššího správního soudu pod sp.zn. 9 As 333/2016.

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a rady 2014/94/EU ze dne 22. 10. 2014 o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva.

⁵ Zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů.

⁶ Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Jaké vady licenčního řízení u Energetického regulačního úřadu odůvodňují zrušení rozhodnutí o udělení licence na výrobu elektřiny

Nejvyšší správní soud („NSS“) se v nedávném rozhodnutí o kasační stížnosti vyjádřil k závažnosti vad licenčního řízení u Energetického regulačního úřadu („ERÚ“), které odůvodňují zrušení licence na výrobu elektřiny.⁷

Napadené rozhodnutí

Krajský soud v Brně⁸ zrušil na základě žaloby nejvyššího státního zástupce („NSZ“) rozhodnutí ERÚ o udělení licence na výrobu elektřiny společnosti FVE III Tuchlovice s.r.o. Zpráva o výchozí revizi fotovoltaické elektrárny (FVE) byla totiž provedena v době, kdy na FVE bylo instalováno pouze cca 90 % všech fotovoltaických panelů, tj. v době, kdy FVE nebyla ještě zcela dokončena. K samotnému udělení licence na výrobu elektřiny přitom došlo až po celkovém dokončení FVE, aniž by však byla vyhotovena další revizní zpráva.

Podle právního názoru Krajského soudu v Brně se zpráva o výchozí revizi FVE musí vztahovat k celé FVE a musí být vypracována až poté, co je FVE kompletní a tvoří funkční soubor všech nezbytných částí.

Argumentace Nejvyššího správního soudu

NSS přisvědčil názoru Krajského soudu v Brně, že bezpečnost FVE lze osvědčit zprávou o výchozí revizi až v případě, že je nainstalováno 100 % všech fotovoltaických panelů. Revizní technik by měl mj. zkontrolovat, že skutečný stav provedení FVE odpovídá projektové dokumentaci (včetně kontroly počtu a typu instalovaných fotovoltaických panelů).

Takto však revizní technik nepostupoval, když do zprávy o výchozí technické revizi FVE pouze opsal údaje z její projektové dokumentace, aniž by je ověřil se skutečným stavem provedení. Zpráva o výchozí revizi FVE tak neprokazovala bezpečnost celé FVE. ERÚ měl proto žádost o udělení licence na výrobu elektřiny zamítnout.

Ke zrušení rozhodnutí ERÚ o udělení licence k výrobě elektřiny na základě žaloby NSZ by však mělo docházet jen z vážných důvodů vyvažujících rizika a negativní důsledky zpětného přehodnocení právních vztahů založených zrušeným rozhodnutím. Ne každá vada licenčního řízení ERÚ proto odůvodňuje zrušení rozhodnutí ERÚ o udělení licence. Vada musí představovat natolik závažné pochybení, že je třeba upřednostnit zrušení licence před principem ochrany dobré víry a právní jistoty.

Přestože konkrétní vady licenčního řízení ERÚ v tomto případě jsou závažné a mohly by odůvodnit zrušení licence na výrobu elektřiny, je podle NSS třeba přihlídnout k dobré víře společnosti FVE III Tuchlovice s.r.o. trvajícím po dobu 5 let ode dne udělení licence na výrobu elektřiny.

Navíc:

- v řízení nebylo prokázáno, že by revizní technik postupoval při vyhotovení dotčené zprávy o výchozí revizi úmyslně či vědomě chybně;
- společnost FVE III Tuchlovice s.r.o. v licenčním řízení nezastřela podstatné skutečnosti ERÚ či se jej snažila uvést v omyl v otázce bezpečnosti FVE;
- FVE byla v době udělení licence zcela dokončena; a
- v řízení nevyšly najevo žádné okolnosti, které by dobrou víru společnosti FVE III Tuchlovice s.r.o. zpochybňovaly.

NSS proto dospěl k závěru, že dobrá víra v nabytí licence na výrobu elektřiny ze strany společnosti FVE III Tuchlovice s.r.o. nebyla v řízení vyvrácena. Bylo by proto nepřiměřené a nespravedlivé upřednostnit zrušení rozhodnutí o udělení licence na výrobu elektřiny před zájmem na ochraně dobré víry a právní jistoty. Proto NSS rozhodnutí Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 313/2015-492 ze dne 30. 3. 2017.

⁸ Rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 62 A 96/2013 – 290 ze dne 3. 12. 2015.

Energy Focus

září 2017

Dopady rozhodnutí

NSS v dotčeném rozhodnutí upřesnil, v kterých případech je připraven zrušit napadená rozhodnutí Krajského soudu v Brně o zrušení rozhodnutí o udělení licence k výrobě elektřiny (např. pokud nejde o (i) závažné vady licenčního řízení, (ii) úmysl žadatele o licenci a (iii) uvedení

ERÚ v omyl). Případné vady licenčního řízení ERÚ budou posouzeny materiálně a testovány oproti dobré víře žadatele o licenci na výrobu elektřiny. Formální nedostatky licenčního řízení ERÚ, resp. pochybení ERÚ či konkrétního revizního technika by tak samy o sobě neměly odůvodňovat zrušení rozhodnutí ERÚ o udělení licence na výrobu elektřiny.

Energetické audity a malé a střední podniky

Zkušenosti s povinností zpracovat energetický audit v posledních letech ukazují na problematickou aplikaci novelizovaného zákona, a také nejasnosti ohledně uplatnění výjimek. Povinnost provést energetický audit je stanovena v první větě § 9 odst. 2 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií („ZHE“) pro „podnikatele, který není malým nebo středním podnikatelem“ (tj. velkého podnikatele), který užívá nebo vlastní energetické hospodářství.

Nejasnosti při posuzování u propojených osob

Zákonná úprava je bohužel poněkud tristní. ZHE totiž vůbec definici malého a středního podnikatele neobsahuje. Tato definice není závazně stanovena pro daný případ ani v jiném českém právním předpisu. ZHE se odkazuje pouze na doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. 5. 2003. Toto doporučení se zase např. v případě výpočtu ukazatelů u „propojených podniků“ odvolává na sedmou směrnici Rady 83/349/EHS o konsolidované účetní závěrce. Tato směrnice již však byla zrušena.

Toto posouzení je proto dozorujícími orgány, Státní energetickou inspekcí („SEI“) a dále také Ministerstvem průmyslu a obchodu („MPO“), určováno na základě dokumentu „Aplikační výklad pro vymezení pojmů drobný, malý a střední podnikatel a postupů pro zařazování podnikatelů do jednotlivých kategorií“ zpracovaného MPO. MPO a SEI používají definici malého a středního podniku, která je stanovena v unijních dokumentech majících povahu tzv. „soft law“. Konkrétně se jedná o Sdělení Komise COM (2013) 762 – Provádění směrnice o energetické účinnosti – pokyny Komise. Tato definice odpovídá definici malého a středního podniku obsažené v dokumentech relevantních pro jiné oblasti evropského práva, a to pro poskytování veřejných podpor (např. Příloha I Nařízení Komise č. 651/2014/EU).

Definice malého a středního podnikatele tedy je:

- počet zaměstnanců je menší než 250 osob; a zároveň
- obrat je menší než 50 milionů eur; a/nebo
- aktiva jsou menší než 43 milionů eur.

Energy Focus

září 2017

Při posuzování, zda se jedná o „velkého podnikatele“, bude zohledněna celá struktura propojených společností (tj. společností, mezi kterými existují zejména vztah ovládnutí). U propojených společností bude nezbytné sečíst zaměstnance, obrat a aktiva dle roční rozvahy ve všech společnostech, které mateřská společnost vlastní prostřednictvím podílů, pokud se jedná o kvalifikované podíly. Zohledněny však budou také zahraniční společnosti.

V konečném důsledku tak podle stávajícího výkladu MPO a SEI bude muset audit provést i podnikatel, který na území ČR provozuje pouze velmi malé aktivity, a to jen proto, že je součástí větší skupiny, byť i v zahraničí. To vše na základě výkladu, který nemá v zákoně výslovnou oporu.

Do kdy musel být energetický audit zpracován a jaké hrozí sankce

Velký podnikatel byl povinen zpracovat energetický audit do 5. 12. 2015. Porušení povinnosti zpracování energetického auditu podle § 9 odst. 2 ZHE je kvalifikováno jako správní delikt, za který SEI může uložit porušujícímu subjektu pokutu až do výše 5 000 000 Kč.

Jaké existují výjimky

Zákon o hospodaření energií stanoví i výjimky z povinnosti provést energetický audit. Za praktickou výjimku lze

považovat to, že splnění podmínek ZHE je podle stávajícího výkladu možné prokázat též prostřednictvím energetického auditu vlastníka budovy, ve které jsou prostory daného podnikatele umístěny. Tj. pokud je již daný pronajatý prostor auditován vlastníkem budovy, není nutné audit pro daný pronajatý prostor provádět znovu.

Z dalších výjimek je možné vyjmenovat:

1. Pokud podnikatel má platný energetický audit, který byl zpracován v období 3 let přede dnem nabytí účinnosti novely ZHE (která nastala 1. 7. 2015), takový energetický audit je považován za energetický audit podle ZHE a povinnost vyplývající z § 9 odst. 2 ZHE je tedy splněna do 30. 6. 2019.
2. Pokud je implementován Systém managementu hospodaření s energií podle ISO 50001.
3. Pokud je implementován Systém environmentálního managementu podle ISO 14001.
4. Pokud nejsou splněny prahové limity stanovené v prováděcích právních předpisech.

Autoři:

Jan Koval | Partner

Josef Hlavička | Partner

Jiří Buryan | Vedoucí advokát

Ivo Skolil | Advokátní koncipient

Nejúspěšnější kancelář v ČR a na Slovensku dle počtu nominací a titulů dosavadních ročníků soutěže

Klienty nejlépe hodnocená právnícká firma v České republice (2010, 2013, 2015)

Právnícká firma roku v České republice (2011–2012, 2014–2017)

Nejllepší právnícká firma pro fúze a akvizice v ČR a na Slovensku (2016)

1. místo v celkovém počtu realizovaných fúzí a akvizic v České republice

Služby v oblasti energetiky a životního prostředí

Oblast energetiky a životního prostředí je jednou z nejrychleji rostoucích specializací naší advokátní kanceláře. Poskytujeme komplexní právní poradenství zohledňující specifika podnikání v energetice, zejména právní regulaci. Využíváme znalostí a zkušeností i z oblastí akvizic, veřejného sektoru včetně veřejných zakázek a veřejné podpory, hospodářské soutěže, projektového financování či navrhování a vyjednávání obchodních smluv. Poskytujeme také poradenství ve všech oblastech stavebního práva a práva životního prostředí podle českého práva i práva Evropské unie.

Velká energetika

- akvizice energetických zdrojů, existujících energetických společností či infrastruktury a akviziční financování
- dodávky investičních celků
- stavební právo – výstavba energetických zdrojů či sítí
- řešení sporů a zastupování ve správních řízeních
- veřejné zakázky, právo veřejných podpor a hospodářské soutěže
- evropská regulace oblasti energetiky a její dopady do českého prostředí
- dodávky paliv a energií, případné spory při jejich zajištění
- energetická regulace, řízení před Energetickým regulačním úřadem a Státní energetickou inspekcí
- legislativa a její dopady na činnost klientů
- spolupráce s interními právními odděleními klientů v oblastech, jež jsou nad rámec jejich každodenní činnosti

Malá energetika a obnovitelné zdroje energie

- poradenství pro menší producenty
- podporované zdroje energie – solární elektrárny, větrné elektrárny, vodní elektrárny, bioplynové stanice, zařízení na spalování biomasy, zdroje využívající geotermální energii, kombinovaná výroba elektřiny a tepla aj.
- akvizice společností
- specifické právní prověrky
- energetická regulace, řízení před Energetickým regulačním úřadem a Státní energetickou inspekcí
- komplexní podpora ve smluvních i regulatorních otázkách

Služby pro firmy působící v energetickém sektoru

- dodávky paliv a energií
- dodávky energetických zařízení
- řešení sporů a regulatorních aspektů (energetická úspornost, možnosti zajištění podporované výroby tepla aj.)

Vodárenství

- právní poradenství vlastníkům i provozovatelům vodovodů, kanalizací a jiných vodních děl
- výstavba, včetně přípravy smluvní dokumentace dle mezinárodních standardů FIDIC
- příprava a organizace výběrových, zadávacích a koncesních řízení
- poradenství vlastníkům při změně modelů provozování vodovodů a kanalizací
- komplexní smluvní poradenství (smlouvy o provozování, dohody vlastníků provozně souvisejících vodovodů a kanalizací aj.)
- zastupování v soudních, rozhodčích a správních řízeních týkajících se vlastnictví, výstavby a provozování vodovodů, kanalizací a jiných vodních děl

Životní prostředí

- právní poradenství v otázce stále přísnějších regulací a norem jak na národní, tak evropské i mezinárodní úrovni
- nakládání s odpady – sběr, výkup, využívání, odstraňování a přeshraniční přeprava nebezpečných odpadů, zpětný odběr některých výrobků, zejména elektrozařízení, nakládání s obaly aj.
- poradenství při nakládání s vodami
- stacionární zdroje znečišťování ovzduší – oblast zásahů do přírody a krajiny
- posuzování vlivů na životní prostředí (EIA)
- získávání integrovaného povolení (IPPC), rozhodnutí, stanovisek, vyjádření a souhlasů k provozu průmyslových zařízení
- odpovědnost za ekologické škody
- hospodaření v lesích
- ochrana zemědělského půdního fondu
- nakládání s chemickými látkami, hnojivy a biocidními přípravky
- prevence závažných havárií
- nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty
- poradenství v souvislosti s dobýváním nerostů

ÚSPĚCH SPOJUJE

Náš tým

180 právníků | 500 spolupracovníků

Naši klienti

1 000 klientů | 70 největších světových společností z Fortune 500
50 společností z Czech Top 100 | 7 společností z Czech Top 10

Mezinárodní dosah

Právní poradenství
ve více než 80 zemích světa
ve 12 světových jazycích
až 70% případů zahrnuje mezinárodní prvek

www.havelholasek.cz

PRAHA

Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Česká republika
Tel.: +420 255 000 111
Fax: +420 255 000 110

BRNO

Titanium Business Complex
Nové sady 996/25
602 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 545 423 420
Fax: +420 545 423 421

OSTRAVA

ve spolupráci s AK FORLEX
Poděbradova 2738/16
702 00 Ostrava
Česká republika
Tel.: +420 596 110 300
Fax: +420 596 110 420

BRATISLAVA

Centrum Zuckermandel
Žižkova 7803/9
811 02 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 232 113 900
Fax: +421 232 113 901